

Adam Zalański

Wykładnia kwestii związanych z opodatkowaniem bezpośrednim dokonywana przez ETS - znaczenie i zakres doktryny acte clair : konferencja międzynarodowa - Lizbona 17-18.9.2007 r.

Kwartalnik Prawa Publicznego 7/1/2, 175-177

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WYKŁADNIA KWESTII ZWIĄZANYCH Z OPODATKOWANIEM
BEZPOŚREDNIM DOKONYWANA PRZEZ ETS – ZNACZENIE
I ZAKRES DOKTRYNY *ACTE CLAIR*
KONFERENCJA MIĘDZYNARODOWA – LIZBONA
17–18.9.2007 R.

Europejskie prawo podatkowe dotyczące podatków bezpośrednich w znacznej mierze opiera się na podatkowym orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości wydanym na podstawie art. 39, 43, 48, 49 oraz 56 TWE. Wobec braku jednomyślności przedstawicieli państw członkowskich w Radzie UE, która konieczna jest dla harmonizacji podatków, ciężar ujednoczenia prawa podatkowego państw członkowskich wziął na siebie ETS. To właśnie ETS w sposób niezwykle twórczy interpretuje wymogi negatywne zawarte w przepisach stanowiących prawną konstrukcję rynku wewnętrznego. W ten sposób decyduje, jakie przepisy prawa podatkowego nie mogą być stosowane w państwach członkowskich, uzasadniając to wymogiem zniesienia barier w transgranicznej działalności gospodarczej.

Podatkowe orzecznictwo ETS wydane na podstawie wolności traktatowych rynku wewnętrznego liczy już kilkadziesiąt wyroków – niekiedy pozornie sprzecznych ze sobą. Od pierwszego wyroku w sprawie *Komisja v. Francja*¹ wydanego w 1986 r. minęło już ponad 20 lat. Europejska wspólnota badaczy wspólnotowego prawa podatkowego postanowiła zorganizować konferencję poświęconą analizie spójności, przejrzystości oraz przewidywalności podatkowego orzecznictwa ETS. Konferencji nadano tytuł odnoszący się do doktryny *Acte Clair*, lecz jej przebieg oraz problemy poruszane w trakcie obrad wykraczały daleko poza dosłowne rozumienie tej doktryny znane z wyroków w sprawach *Da Costa*² oraz *CILFIT*³. Cała konferencja przygotowana została jako prezentacje wniosków z raportów krajowych, przygotowanych wcześniej na podstawie rozesłanego do sprawozdawców krajowych kwestionariusza. Pytania w nim zawarte odnosiły

¹ Wyrok ETS w sprawie 270/83 *Commission v. France (Avoir Fiscal)* ECR [1986] 273.

² Wyrok ETS w sprawie 28-30/62 *Da Costa en Schaake* ECR [1963] 38.

³ Wyrok ETS w sprawie 283/81 *CILFIT v. Ministry of Health* ECR [1982] 3430.

się także do doktryny *Acte Éclairé*, a nawet dotyczyły problemów, jakie mogą być analizowane w przyszłych potencjalnych wyrokach ETS, dotyczących nowych, nie analizowanych wcześniej aspektów opodatkowania bezpośredniego.

W ciągu dwóch dni konferencji miało miejsce 6 sesji poświęconym różnym aspektom relacji między doktrynami *Acte Clair* i *Acte Éclairé* oraz rozumowaniem prawniczym ETS w sprawach opodatkowania bezpośredniego. Konferencję rozpoczął wykład wstępny na temat „Znaczenie i zakres doktryny *Acte Clair* w prawie WE” wygłoszony przez Prof. Daniela Sarmiento Ramirez-Escudero z Uniwersytetu Comptulense w Madrycie. Następnie odbył się pierwszy panel poświęcony „Źródłom i standardom doktryny *Acte Clair* w prawie podatkowym podatków bezpośrednich”. W skład panelu wchodził: Prof. Pasquale Pistone (Przewodniczący – Włochy), prof. Ekkehard Reimer (Niemcy), Prof. Cécile Brokelind (Szwecja) oraz dr Adam Zalasinski (Polska). Paneliści podczas swych prezentacji omawiali źródła doktryn *Acte Clair* oraz *Acte Éclairé* w prawie wspólnotowym, ich znaczenie, a także dyskusję toczoną przez członków ETS w sprawie możliwych zmian wymogów sformułowanych w sprawie *CILFIT*⁴.

Druga sesja poświęcona była „Powoływaniu doktryny *Acte Clair* w sprawach podatkowych oraz w ramach wykonywania wyroków ETS”. W skład panelu wchodził: Migiel Poiares Maduro (Przewodniczący – ETS/Portugalia), Paul Farmer (KE/Zjednoczone Królestwo), Prof. Alfredo Garcia Prats (Hiszpania) oraz Prof. Servaas van Thiel (Rada UE/Holandia). Podczas obrad analizowano czy możliwe jest wskazanie jednolitego rozumienia przez ETS „dyskryminacji” oraz „przeszkody w swobodnym przepływie czynników rynkowych” w sprawach podatkowych. Dyskusja mająca miejsce po prezentacjach panelistów doskonale wprowadziła w problematykę trzeciej sesji poświęconej „Powoływaniu doktryny *Acte Clair* w odniesieniu do usprawiedliwień naruszeń TWE”. W skład panelu wchodził: Prof. Kees van Raad (Przewodniczący – Holandia), Prof. S. van Thiel (Holandia), Francisco de Sousa da Camara (Portugalia) oraz Prof. Pasquale Pistone (Włochy).

Pierwszy dzień konferencji zakończyła sesja poświęcona „Doktrynie *Acte Clair* oraz odpowiedzialności odszkodowawczej państw członkowskich z tytułu naruszenia prawa WE”. W skład panelu wchodził: Prof. Daniela Sarmiento Ramirez-Escudero (Przewodniczący – Hiszpania) Prof.

⁴ Opinia Rzecznika Generalnego Sticx-Hackl w sprawie C-495/03 *Intermodal Transport BV v. Staatssecretaris van Financiën* ECR [2005] I-8151; opinia Rzecznika Generalnego Jacobsa w sprawie C-338/95 *Wiener* ECR [1997] I-6495; opinia Rzecznika Generalnego Tizzano w sprawie C-99/00 *Lyckeskog* ECR [2002] I-4839.

Pasquale Pistone (Włochy), dr Adam Zalaśiński (Polska) oraz prof. Dennis Weber (Holandia). Sesja niemal w całości poświęcona była interpretacji kryteriów sformułowanych w sprawie *CILFIT* oraz wpływowi zasad określonych w wyroku w sprawie *Köbler* na ich praktyczne stosowanie⁵.

Drugiego dnia konferencji odbyły się dwie sesje. Pierwsza poświęcona „Relacji pomiędzy doktryną *Acte Clair* oraz możliwością ograniczenia temporalnego skutku wyroków wydawanych w ramach procedury prejudycjalnej”. W skład panelu weszli: Prof. Frans Vanistendael (Przewodniczący – Belgia), Prof. Michael Lang (Austria), prof. Alfredo Garcia Prats (Hiszpania) oraz dr Georgios Mastos (Grecja). Ostatnia sesja konferencji poświęcona została „Interpretacji doktryny *Acte Clair* przez krajowe organy podatkowe oraz sądy krajowe państw członkowskich”. W skład panelu weszli: Prof. Ana Paula Dourado (Przewodnicząca – Portugalia), Prof. Cécile Brokelind (Szwecja), prof. Dennis Weber (Holandia), prof. Ekkehard Reimer (Niemcy) oraz Francisco de Sousa da Camara (Portugalia). Podczas bardzo interesujących prezentacji poszczególni mówcy przedstawili orzecznictwo sądowe wydane w ich państwach członkowskich na skutek zastosowania doktryn *Acte Clair* i *Acte Éclairé*.

Wszystkie sesje stały na bardzo wysokim poziomie, a także były połączone z bardzo inspirującą dyskusją toczoną przez panelistów oraz uczestników konferencji. Należy także podkreślić bardzo dobrą organizację konferencji oraz pochwalić niezwykłą portugalską gościnność.

*Adam Zalaśiński**

⁵ Wyrok ETS w sprawie C-224/01 *Gerhard Köbler v. Austrian Republic* ECR [2003] I-10239.

* Dr Adam Zalaśiński – Adiunkt w Katedrze Prawa Finansów Publicznych, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu; Komisja Europejska, DG TAXUD, Bruksela.